

עלון מס' 331
ט"ז סיון ה'תשע"ד

שלה

"ולא תתורו אזורי
לבבכם"

המילה גבורה עולה
בגימטריא כמנין
המילה ראה,
ונראה שזה כדי לרמז
ששם דווקא ניכרת
גבורתו של היהודי,
שהוא לא רואה
דברים אחרים, רק
את הקב"ה.

עלין לקרב כל יהודי
כל זמן
שלא חטא להכעיס.
מתוך ספרות חבלה.

האדם השלם
חייב לתלות
תקוותו בבוראו
עד הרגע האחרון
ממש, ואם נעצר
הוא מבטחוננו
אפילו שניה
קודם, חסר
אמונה הוא.

הדלקת הנר; 19:28
יציאת השבת; 23:23

חומרי בנין וקרימיקה
אדירם
סניף צומת ראם
08-8602602

להי"י



"מחודדין בפיר"

שיהיו דברי תורה

"והעם לא נסע עד האסף מרים"

פעם שהגעתי לביתו של מרן הגרש"ז אויערבך זצ"ל בשכונת שערי חסד בירושלים כדי לשוחח עמו דבר הלכה, לפתע, באמצע השיחה הביט רבי שלמה זלמן בשעונו ואמר: "הגיע זמן תפילה". אחד מבני הבית התפלא על כך כי עד לתחילת התפילה בבית כנסת הגר"א בשערי חסד היה עוד כרבע שעה והדרך לביתו של הגרש"ז עד לבית כנסת לא לוקחת יותר משתי דקות.

מאת חשוקי חסד



"כי דבר ה' בזה"

הרב מפוניבז הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל למד בישיבת טלז. היתה לו קביעות ללמוד בחברותא עם ראש הישיבה הגאון רבי אליעזר גורדון זצ"ל. יום אחד באמצע הלימוד קם רבי אליעזר גורדון ואמר לרב מפוניבז: "אני מוכרח ללכת לרגע". הוא הלך ולאחר כמה רגעים חזר והמשיכו בלימודם. הם למדו חצי שעה ושוב רבי אליעזר קם ואמר: "אני מוכרח ללכת לרגע". הוא הלך וחזר כעבור כמה רגעים והלמוד נמשך. כך הלך רבי אליעזר גורדון כמה פעמים וחזר ללמוד. ואז לאחר כשעתיים-שלוש של לימוד בחברותא. חזר רבי אליעזר לרב כהנמן והתנצל: "אני מצטער. אנחנו לא יכולים להמשיך ללמוד מפני כבודו של המת".

- "איזה מת?", תמה רב מפוניבז וראש הישיבה השיב: "בתי". קשה לאמין, אבל זו היתה המציאות. כל עוד שבתו היתה גוססת לא היה דבר שמנע ממנו את הלימוד. בכל אותן פעמים שהפסיק רבי אליעזר מלימודו היה זה כדי לברר אם בתו עדיין חיה, ולאחר מיתתה הוא אונן ולאונן אסור ללמד תורה מפני כבוד המת, וכך הוא למד ולמד ולא התחשב בהפרעה הקשה.

אמנם, כשבישרו לו את הבשורה המרה כי בתו נפטרה, בלית ברירה הודיע לחברותא שלו כי אין אפשרות ללמוד מפני כבודו של המת... זוהי מסירות נפש לתורה! אנחנו בעבור שטויות מבטלים את התורה! אדם קם בשעה שמונה בבוקר ואחרי התפילה בשעה תשע הולך עם ילדיו, עומד בתור לרופא ואחר כך מעביר את זמנו בבית המרקחת. אם כך, אומר היצר הרע, זו באמת שיטה טובה להוציאו מלימוד... ומה יעשה האדם, יקח ספר וישב וילמד שם.. פלא שאחר כך ילדיו חולים...?

מתוך 'נתיבי אור'

"והעם לא נסע עד האסף מרים"

מסופר על הגה"צ רבי אליהו לופיאן זצ"ל, שבוקר אחד אחר תפלת שחרית הלך וטליתו בידו, כשהוא משוחח עם תלמיד. כאשר עבר ליד ספסל סמוך, הניח עליה טליתו וקיפלה. והנה הבחין רבי אליהו לאחר מכן כי הספסל אינו נקי. הלך רבי אליהו להביא מגבת כדי לנקות את ספסל. מיהר התלמיד ששוחח עמו וביקש להקדים ולהביא את מגבת, כדי שלא להטריחו. אך רבי אליהו עצר בעדו ואמר לו: "לא אתה. אל תביא! אני צריך לעשות זאת, כי אני חייב הכרת הטוב לספסל שקיפלתי עליו את הטלית.

מתוך 'ומתוק האור'

זכות הלימוד בעלון לעילוי נשמת אוריה בת איילה ת.נ.צ.ב.ה.

דיני עניית 'אמן'

פינת ההלכה

הרב דב ניסים שלי"א,
ראש כולל "פורת יוסף"

כל ברכה שאדם שומע מחבירו, כששומע שגומר את הברכה, צריך לומר אמן. ופירוש 'אמן', אמת. ויכוין בלבו, אמת היא הברכה שבירך המברך, ואני מאמין בזה. ובברכות שיש בהן גם בקשה, כגון ב-תפילת עמידה, יכוין באמירת אמן לשני דברים, אמת היא הברכה, ויהי רצון ש... אָמְנוּ הדברים ויתקיימו במהרה. ולפיכך:

א. צריך לזהר שלא לענות 'אמן' חטופה או קטופה, דהיינו שלא יחטוף האל"ף, ולא יבליע הנו"ן. ושלא יענה אמן יתומה, דהיינו שעונה לפני סיום הברכה או מאחר מלענות אמן, אלא תכף שסיים המברך את הברכה, יענה אמן.

ב. כל העונה אמן על ברכת עצמו, הרי זה מגונה. אבל העונה אמן על עצמו, אחר ברכה שהיא סוף ברכות אחרות, הרי זה משובח. מנהג האשנזים לענות אמן אחר עצמם רק בברכת המזון אחר 'בונה ירושלים' (מפני ששם סיום שלוש הברכות שהן מהתורה). ומנהג הספרדים לענות אמן אחר עצמם בכל רצף של ברכות מסיימות כגון אחר ברכת 'השכיבנו' שבקריית-שמע של ערבית ואחר ברכת 'המברך את עמו ישראל בשלום' בסיום תפילת עמידה.

ג. עונים אמן אחרי קטן בן-חינוך (מבן שש שנים ומעלה) שמברך כדי לפטור את עצמו, כגון קודם אכילה ושתייה. ונראה שאם כוונתו להרגיל את הקטן בעניית אמן, יכול לענות אמן אף אחרי קטן שעוד לא הגיע לגיל חינוך (פחות מבן שש שנים).

ד. יש הנוהגים לומר 'ברוך-הוא וברוך-שמו' כששומעים הזכרת השם בברכה, ואם שומע ברכה שגם הוא צריך לצאת בה ידי חובה, כגון ברכות הקידוש, לא יאמר ברוך-הוא וברוך-שמו, מחשש הפסק באמצע הברכות.

כשאחד נושא הבילה כבדה, כולם מבינים שצריך להטות שכס. כך כאשר אדם נושא הבילת ייסורים צריך להטות את הלב! תז"ל אומרים כאשר תלמיד חכם סובל, צריך האדם שיחלה בשבילו בתפילה. הרי שלא הזכירו תז"ל עזרה עבורו. לא אמרו לעשות עבורו משהו! כאשר אי אפשר להגיש עזרה פיזית צריך שיחלה עליו יקה ללבו וירגיש בייסוריו.

אוצרות התורה

אשרי למי שמתפלל בדמע ולב נשבר ונדכה,
כי לא ישוב ריקם
ועל מה נבטח בגולה,
מי יגן בעדנו אם לא בתפלה
ובקשה מקירות לב!?

מעשה מפורסם ברבינו הח"ח זצ"ל, שפנה בשפת האידיש בבקשה נמרצת אל ראש ממשלת פולין לבטל גזירה חמורה בענייני הדת. וכאשר ביקשו לתרגם את דברי הח"ח עבור אותו גוי, הוא עצר בעדם ואמר שאין צורך בכך, שהרי "את שפת הלב כל אחד מבין".

כך היו היהודים של פעם - אמנם לא יכלו לקרוא ולהתפלל מתוך הסידור - אלא היו מדברים עם הקב"ה מבוקר עד הערב בשפת הלב. זאת היתה הגדלות של פעם ובזה אנו ירדנו כל כך..

הגר"ש פינקוס זצ"ל



אדם לפעמים חושב "מה אפסיד מביטול תורה של חמש דקות בלבד?" משל לאדם שמחזיק חופן גרעינים בידו ונפלו לו כמה מהם, הרי בחור שכל אחד מהם הוא הפסד גדול, שהרי מכל גרעין יכול לצמוח אילן שלם, כך עלינו לדעת, שאני מתעסקים רק עם הזריעה, הפירות הן של הקב"ה, ואם נן כל רגע של ביטול תורה הוא הפסד במושגים של השי"ת כביכול.

הגר"ש פינקוס זצ"ל



החסיד הגאון רבי אברהם ישעיה קרליץ זצ"ל, בעל ספר חזון איש, לא היה לו בדרך כלל כסף מיותר בביתו.

פעם אחת אמרה לו אחותו: "ראה כמה אתה יגע בתורה עד שנתעלית כל כך, ובכל זאת לא הזמין לך ה' יתברך מזון רב".

נענה לה הרב: "זכי מה חסר לי? אינני צריך שיהיה לי כסף מונח לו בחשבון הבנק. אלא בכל יום ויום מזמן לי ה' יתברך כל מחסור".



כשהיה אדם מישראל מדבר בגנות חברו, היה רבי לוי יצחק מברדיצ'ב מתקרב אליו ולוחש על אוזנו: בני יקירי, לא על חברך בשר-ודם אתה מדבר לשון-הרע, אלא על הקב"ה אתה מוציא לעז, שכן בתפילין שלו כתוב: "ומי כעמך ישראל" - ועליו בוודאי לא הכוונת לומר את מה שאמרת... מתוך 'תפארת ישראל'



רבי ישראל מסלנט זצ"ל אמר:
כדאי לאדם ללמוד מוסר כל ימיו,
רק אם בשביל כך ימנע מלדבר לשון הרע
ולו רק פעם אחת.



ההכרה שכל מה שעושה הקדוש ברוך הוא לטובה הוא עושה, מולידה שמחה.
צרות ויסורים אינם פוגעים בשמחתו של יהודי החזור הכרה זו, שכן הוא יודע שגם הסבל לטובה הוא.
מתוך לבוש יוסף